

szkoła podstawowa **4-6**

OPRACOWANIA lektur uzupełniających

ALEKSANDER DUMAS

TRZEJ MUSZKIETEROWIE

Streszczenia lektur
uzupełniających

Charakterystyki
i problematyka

Odpowiedzi na
pytania z testów
i sprawdzianów

pewniak
na teście

GRĘG
WYDAWNICTWO

Aleksander Dumas

Biografia

Aleksander Dumas urodził się w **1802 r.** w Villers. Jego babcia była czar-ną niewolnicą z Santo Domingo. Nie lubił się uczyć, wołał jeździć konno i fechtować się. W wieku 16 lat rozpoczął pracę jako kancelista. Zamieszkał w Paryżu, gdzie między innymi pod wpływem oglądanych sztuk teatralnych zainteresował się twórczością literacką. Początkowo pisał różnego rodzaju sztuki, na których szybko zaczął się bogacić, jednak największą sławę przyniosły mu awanturnicze powieści z gatunku „płatacza i szpady”, przede wszystkim cykl o muszkietierach: *Trzej muszkietierowie*, *Dwadzieścia lat później*, *wicehrabia de Bragelonne* oraz powieść *Hrabia Monte Christo*. Był znanym bywalcem salonów, awanturnikiem, człowiekiem kochliwym i znanym ze skłonności do romansów. Zmarł w **1870 r.** Jego powieści zostały wielokrotnie zekranizowane, przetłumaczone na wiele języków i do dziś są zznawiane i chętnie czytane.

TRZEJ MUSZKIETEROWIE

Czas i miejsce akcji

O czasie wydarzeń możemy przeczytać w pierwszym zdaniu pierwszego rozdziału, czytelnik dowiaduje się, że **rozpoczynają się w poniedziałek 7 kwietnia 1625 r.** Wydarzenia rozgrywają się **we Francji i Anglii**. Są to czasy panowania Ludwika XIII i jego żony Anny Austriaczki. Akcja kończy się kłęską twierdzy La Rochelle i podpisaniem kapitulacji **28 X 1628 r.**

Bohaterowie

D'Artagnan – osiemnastolatek pragnący zostać muszkietierem, przyjeżdża w tym celu do Paryża. Jest **ambitny, waleczny, bardzo odważny, honorowy i uczciwy**, ale niedoświadczony, **nazbyt porywczy i kochliwy**. Nie brakuje mu przy tym sprytu, ma przenikliwy umysł, dzięki czemu nieraz przewodzi wśród swych towarzyszy. Szczerze kocha Francję, dlatego angażuje się w sprawy dworu królewskiego, narażając przy tym bez wahania swoje życie. Przyjaźni się z Atosem, Portosem i Aramisem, jest zakochany w Konstancji Bonacieux. **Szczególnie Atosa darzy ogromnym zaufaniem, zwraca się do niego z każdym problemem i zawsze pyta go o radę, gdy nie wie, jak postąpić.**

Aramis – muszkietier, ma około 23 lat, od 9. roku życia kształcił się w klasztorze, **miał zostać duchownym**. Gdy miał 19 lat, poznał pannę, w której się zakochał. Spotykali się pod pretekstem zgłębiania tematów teologicznych, niestety pewien szlachcic przytąpał go i zakazał spotkań. Aramis wystąpił z klasztoru i nauczył się fechtunku, po czym wyzwiał szlachcica na pojedynek i zabił go. Odzyskał godność, lecz nie mógł powrócić do klasztoru. Pod przybranym imieniem Aramis wstąpił do muszkietierów. Jest **bardzo przystojny, dba o urodę, ma powodzenie u kobiet** i zależy mu na ich podziwie, ale nie chwali się romansami. Uwielbia rozmowy na teologiczne tematy i pisze też wiersze. Mimo że jest jednym z najlepszych muszkietierów, twierdzi, że pozostanie w służbie muszkietierów tylko do czasu, aż królowa urodzi następcę. Jego powołaniem i celem jest stan duchowny.

Portos – muszkietier, najsilniejszy z czwórki przyjaciół, **waleczny i bardzo lojalny**. Jest prostym człowiekiem, niezbyt wykształconym, za to **lubianym, towarzyskim i rozmownym**. Kocha się stroić, jest bardzo elegancki, ciągle przechwala się opowieściami o swoich

podbojach miłosnych, w których kochanki są przedstawiane jako księżne. Jest rozrzutny i nie martwi się o pieniądze. Jako jedyny z muszkietarów żeni się; jego ukochaną jest pani Coquenard.

Atos – muszkietar, ma około 35 lat i jest najstarszy z przyjaciół. Pochodzi z bogatej arystokratycznej rodziny, jest **doskonale wykształcony, wychowany i obyty towarzyszko**, radzi sobie świetnie w niejednej trudnej sytuacji. Bardzo **honorowy, prawdomówny i lojalny**, nie waha się przed niebezpieczeństwami. Jest matomówny, **zamknięty w sobie**, bywa uszczypliwy, a czasem jest ponury i zbyt dużo pije. Nie utrzymuje kontaktów z kobietami, nie miewa romansów. Lekkomyślnie wydaje pieniądze, nie interesuje go, skąd weźmie kolejne. Naprawdę nazywa się hrabia de la Fère. Okazuje się, że cierpi na skutek małżeństwa z kobietą oskarżoną o zbrodnię i napiętnowaną przez katar znakiem lilii – symbolem skazańców, przestępców i kobiet upadłych – która rozkochała go w sobie, uwiodła go i oszukała, by zdobyć jego nazwisko i majątek, a potem uciekła. Tą kobietą jest Milady. W finale powieści odrzuca propozycję d'Artagnana, by objął dowództwo.

Milady – Karolina Backson, Anna de Breuil, hrabina de la Fère, Lady Clarick, hrabina de Winter; cudnej urody dwudziestokilkuletnia kobieta, pracująca jako **szpieg kardynała**. Jest **pozbowiona skrupułów, niezwykle inteligentna i przebiegła**. Często wykorzystuje swoją niepospolitą urodę i uwodzi mężczyzn, aby dopiąć celu. Jej urokowi ulega d'Artagnan, a Felton zostaje cynicznie wykorzystany do popełnienia zbrodni na Buckinghamie. Milady uwiodła niegdyś księdza, kradła, kłamała, winna była śmierci człowieka i została skazana oraz **napiętnowana znakiem czarnej lilii**. Uciekła do innego hrabstwa pod nazwiskiem Anne de Breuil i została żoną Atosa. Mąż odkrył znak i skazał ją na powieszenie, jednak kobieta uciekła do Anglii. Tam została żoną lorda de Winter, który wkrótce zmarł w dziwnych okolicznościach. We Francji, do której powróciła, została szpiegiem kardynała. Wyśledzona przez muszkietarów zostaje oskarżona o liczne zbrodnie i stracona.

Król Ludwik XIII – król Francji, bardzo zazdrosny o swoją żonę, a równocześnie niepotrafiący okazać jej uczuć. Jest **całkowicie zależny od kardynała** i cieszą go małe niepowodzenia lub klęski eminencji. Te sytuacje świadczą o małości władcy. Zależy mu, aby poddani uważali go za króla sprawiedliwego, dlatego też w sporach wysłuchuje obu stron. Nie interesują go działania wojenne, jest nimi znudzony, zostawia politykę Richelieu.

Anna Austriaczka – królowa Francji, żona Ludwika, **bardzo piękna** kobieta. Niezbyt dobrze czuje się na francuskim dworze w otoczeniu nieprzychylnych jej ludzi. Jest osamotniona, zdana na kaprysy swojego męża, który nie darzy jej uczuciem. Zakochana jest w księciu Buckinghamie, politycznym wrogu Francji oraz osobistym wrogu kardynała. Musi zmierzyć się z potężną intrygą zazdrosnego i mściwego kardynała, w czym pomaga jej Konstancja oraz muszkietarowie.

Kardynał Richelieu – pierwszy minister Ludwika XIII, mający największy wpływ na króla i politykę kraju. **Wróg królowej**, który kiedyś zabiegał o jej uczucie i został odrzucony. Kardynał **ma wielki wpływ na króla**, a dzięki potężnej armii szpiegów i donosicieli nic nie umknie jego uwadze. Manipuluje ludźmi, jest **bezwzględny**. Potrafi docenić odwagę, spryt i inteligencję innych, dlatego ofiarowuje służbę d'Artagnanowi i przyjmuje ze zrozumieniem jego odmowę.

Konstancja Bonacieux – młoda i piękna kobieta, żona gospodarza, u którego mieszka d'Artagnan. Jest o prawie 30 lat młodsza od swojego męża i nie jest z nim szczęśliwa. Służy królowej w Luwrze, jest jej pokojową. Wie o sekretach królowej i przychodzi jej z pomocą w odzyskaniu diamentowych zapinek. Konstancja ratuje królową, ale staje się największym wrogiem kardynała oraz Milady. Zakochuje się w d'Artagnanie, jednak do umówionego spotkania nie dochodzi, gdyż zostaje ponownie porwana przez hrabiego de Rochefort

i własnego męża. Jest dobra, uczciwa i szczerą. Umiera na rękach swego ukochanego d'Artagnana, otruta przez Milady.

Pan Bonacieux – około 50-letni właściciel domu, w którym zamieszkał d'Artagnan. Zwraca się do niego z prośbą o pomoc w odnalezieniu porwanej żony. Szybko wycofuje się, gdy okazuje się, że winnym porwania jest człowiek kardynała. To małostkowy i obłudny kramarz, którego kardynał kupił w jednym momencie. Nie kocha swojej żony, a nawet uczestniczy w jej drugim porwaniu. Nie szuka jej i nie ma pojęcia, co się z nią stało.

Książe Buckingham – George Villiers, premier Anglii, bardzo wpływowy, o wielkiej władzy. Zakochał się w Annie Austriaczkę, gdy przybył do Paryża z misją dyplomatyczną. Nie udało mu się jednak zdobyć królowej. Zazdrosny kardynał podstępnie zwabił go do Paryża, wtedy książe potajemnie spotkał się po raz ostatni z królową i otrzymał diamentowe zapinki. Został zasztyletowany przez Feltona.

Kapitan de Tréville – kapitan królewskich muszkietierów, był znajomym ojca d'Artagnana, którego przyjął do siebie i otoczył opieką. Kapitan broni swoich muszkietierów i często musi ich tłumaczyć przed królem i kardynałem. Jest dla nich jak ojciec.

Bazin – służący Aramis, skrycie pragnie, aby jego pan został duchownym, dlatego nie kryje rozczarowania jego decyzją powrotu do muszkieterskiego życia. Ma około 35 lat, jest łagodny i cichy. Chodzi ubrany na czarno i lubi czytać utwory religijne.

Planchet – służący d'Artagnana, zostaje zatrudniony przez niego zaraz po przyjeździe do Paryża i otrzymaniu pieniędzy od króla. Gdy grozi swemu panu, że odejdzie z powodu braku zapłaty, zostaje obity różgą. To skutkuje, a Planchet zostaje dodatkowo zachęcony pomysłą wizją przyszłości. Dobrze i wiernie służy swemu panu, chociaż pozwala sobie nieraz na komentarze. Bierze udział w wyprawie po zapinki, dostarcza ważny list do lorda de Winter z ostrzeżeniem o zagrażającym księciu Buckingham niebezpieczeństwie.

Grimaud – służący Atosa, który nakazuje mu milczenie i oducza go mówienia. Grimaud porozumiewa się na migi i mówi tylko wtedy, gdy pan mu na to pozwala. Bierze udział w akcji odzyskania zapinek oraz w obronie bastionu.

Mousqueton – służa Portosa, wierny swemu panu i lojalny wobec niego. Brał udział w akcji odzyskiwania zapinek królowej, uczestniczył również w obronie bastionu. Podobnie jak Portos był gruby i trochę leniwy.

Hrabia de Rochefort – do czasu, gdy d'Artagnan poznaje jego prawdziwe nazwisko, jest nazywany „człowiekiem z Meung”, to **szpieg kardynała**, który przekazuje Milady wiadomości. Ma charakterystyczną bliznę na policzku. Pierwszy raz spotkał się z d'Artagnanem w Meung, to tam skradł mu list polecający do pana de Tréville. De Rochefort dwukrotnie porywa Konstancję Bonacieux na rozkaz kardynała, aresztuje muszkietierów za zabicie Milady i doprowadza ich do Richelieu. D'Artagnan trzy razy pojedynkuje się z nim i za każdym razem wygrywa. Do czwartego starcia nie dochodzi i zostają przyjaciółmi.

Katty – służąca Milady. Zakochała się w d'Artagnanie i zdradziła mu sekrety Milady. Dzięki niej mógł odczytywać listy, podszyć się pod hrabiego de Wardesa, aby zemścić się. Katty pomogła mu w ucieczce z pałacu. Obawiając się o swoje życie, uciekła do Atosa. Aramis znalazł jej miejsce u księżnej de Chevreuse, która właśnie szukała służącej.

Felton – porucznik na służbie u lorda de Winter, który kiedyś uratował mu życie. Był mu oddany i wierny. Młody i uczciwy, został szybko rozszyfrowany przez Milady, która odkryła jego słaby punkt. Felton był purytaninem i fanatykiem religijnym nienawidzącym Buckingham. Po ustaleniu niezwyklej, zmyślonej historii uwierzył, że książe jest antychrystem i wrogiem protestantów. Pomógł w ucieczce Milady i zabił księcia. W ostatniej chwili już pojmany, gdy zobaczył odpyływający z Milady okręt, zorientował się, że został przez nią cynicznie wykorzystany.

Lord de Winter – młodszy brat męża Milady i katolik. Wie, że brat został przez nią otruty, i o tę zbrodnię ją oskarża. We Francji poznał Atosa i d'Artagnana, z którymi na początku grał

w kości w oberży. Pojedynkował się z d'Artagnanem, który wystąpił w obronie Milady. Starcie zakończyło się dla niego niekorzystnie, ale później zaprzyjaźnili się. Powrócił do Anglii i tam powiadomiony o zbrodniach bratowej oraz planowanym zamachu na Buckinghama zatrzymał ją i uwięził w swoim zamku. Nie zamierzał pozbawiać jej życia, ale wystać do kolonii karnej.

Plan wydarzeń

1. Podróż d'Artagnana do Paryża, bójka z nieznanym szlachcicem i utrata listu polecającego.
2. Rozmowa z panem de Tréville w jego pałacu w Paryżu, opowiadanie o zajściu w oberży oraz podsłuchanej rozmowie Milady.
3. Niezręczne zachowanie d'Artagnana powodem wyzwania muszkietierów na pojedynek.
4. Nieoczekiwane pojawienie się gwardzistów kardynała, d'Artagnan po stronie muszkietierów – przyjęcie na praktykanta.
5. D'Artagnan na audiencji u króla.
6. Codzienne życie muszkietierów.
7. Mianowanie przez króla d'Artagnana na kadeta.
8. Prośba pana Bonacieux o pomoc w odnalezieniu porwanej żony, związek porwanej kobiety z osobą królowej.
9. Przedstawienie całej sprawy muszkietierom.
10. Ciąg dziwnych i podejrzanych zdarzeń:
 - a) uznanie Aramis za Buckinghama,
 - b) pojawienie się pani Bonacieux w mieszkaniu i uratowanie jej przed aresztowaniem,
 - c) celowe wprowadzenie przez Atosa policji w błąd i poddanie się aresztowaniu,
 - d) nocna misja d'Artagnana w Luwrze i zapewnienie sobie alibi.
11. Nocne spotkanie Buckingham z królową i dar dla księcia – diamentowe zapinki.
12. Wyrafinowana intryga kardynała, tajna misja Milady – szpiega kardynała.
13. Poddanie w wątpliwość wierności królowej i rewizja w jej komnatach.
14. Intryga kardynała – bal.
15. Przyjście z pomocą przez panią Bonacieux przerażonej królowej.
16. Podjęcie się ważnej misji przez d'Artagnana i obmyślenie przez przyjaciół planu wyprawy.
17. Nieprzewidziane wypadki w czasie podróży:
 - a) odłączanie się kolejno towarzyszy,
 - b) zdobycie podstępem papierów hrabiego de Wardes i przeprawa przez kanał.
18. Dotarcie do księcia i przedstawienie sprawy:
 - a) zniknięcie zapinek sprawką Milady,
 - b) wykonanie przez jubilera identycznych zapinek.
19. Powrót d'Artagnana do Paryża z zapinkami:
 - a) przekazanie klejnotów w trakcie balu,
 - b) drogocenny pierścień od królowej dowodem wdzięczności.
20. Drugie porwanie pani Bonacieux.
21. Odnalezienie pozostałych trzech towarzyszy podróży, poznanie historii życia Aramisa i niezwykła opowieść Atosa.
22. Zgoda króla na wstąpienie d'Artagnana w szeregi muszkietierów.
23. Decyzja króla o podjęciu działań wojennych, poszukiwania przez muszkietierów pieniędzy na umundurowanie wojenne.
24. Rozpoznanie przez d'Artagnana Milady i podsłuchanie rozmowy.
25. Pojedynek z Anglikami i darowanie życia lordowi de Winter.
26. Codzienne odwiedziny muszkietera u Milady – lady Clarick.

27. Niebezpieczna gra d'Artagnana:
 - a) podsłuchanie rozmowy Milady ze służącą,
 - b) podszycie się pod osobę hrabiego de Wardes,
 - c) odkrycie znaku lilii na ramieniu Milady.
28. Rozpoznanie przez Atosa rodowej pamiątki.
29. Pragnienie śmierci lorda de Wardes dowodem prawdy o Milady.
30. Odmowna odpowiedź d'Artagnana na propozycję zostania muszkietierem kardynała.
31. Wyprawa na La Rochelle i dwukrotne próby zabicia d'Artagnana.
32. Podsłuchanie rozmowy kardynała z Milady o pozbyciu się Buckinghama, oddanie pod groźbą listu od kardynała.
33. Ważna narada muszkietierów w bastionie.
34. Decyzja o ostrzeżeniu lorda de Wintera przed próbą zabicia Buckinghama.
35. Wystanie służących do Londynu z ważnymi listami.
36. Aresztowanie Milady i uwięzienie w odosobnionym miejscu:
 - a) uknocenie planu i omotanie Feltona,
 - b) uwolnienie się Milady i zabicie Buckinghama.
37. Powrót Milady do Francji i kolejna intryga – otrucie Konstancji Bonacieux.
38. Podjęcie działań przez Atosa:
 - a) oskarżenie Milady,
 - b) wykonanie wyroku przez kata.
39. Propozycja kardynała, wręczenie nominacji d'Artagnanowi.
40. Objęcie stanowiska przez d'Artagnana.
41. Dalsze losy muszkietierów.

Krótkie streszczenie

Osiemnastoletni d'Artagnan zmierza w kierunku Paryża z zamiarem wstąpienia w szeregi muszkietierów. Ojciec dał mu na drogę lichego konia i list polecający do kapitana muszkietierów, pana de Tréville. W gospodzie w Meung w wyniku sprzeczki zostaje ranny i traci list. Po dotarciu do Paryża zostaje przyjęty przez kapitana de Tréville i opowiada mu o kradzieży listu oraz podsłuchanej tajemniczej rozmowie. Podczas gdy kapitan pisze list polecający, d'Artagnan zauważa nieznanego z Meung i rusza za nim. W czasie pogoni potrąca jednego z muszkietierów, zaplątuje się w płaszcz kolejnego, a na końcu niezręcznie zachowuje się wobec kolejnego kawalera. Zdarzenia kończą się wyzwaniem na pojedynek. Do konfrontacji nie dochodzi, gdyż pojawiają się gwardziści kardynała. Chcą aresztować pojedynkujących się, więc d'Artagnan, czując łączącą go z muszkietierami więź, staje po ich stronie. Zdobywa ich przyjaźń i uznanie, gdy pokonuje wytrawnego muszkietera kardynała. Zdobywa też uznanie kapitana de Tréville i zostaje przyjęty na audiencji u króla. Pieniądze otrzymane od władcy pozwalają mu na urządzenie się w Paryżu oraz godne przyjęcie nowych przyjaciół. Młodzieniec stopniowo zaznajamia się ze zwyczajami oraz stylem życia muszkietierów, a na razie musi odbyć dwuletni nowicjat na muszkietera.

Wkrótce zwraca się do niego właściciel domu, od którego wynajmuje mieszkanie, z prośbą o odszukanie porwanej żony. Okazuje się, że jest służącą królowej, a sprawa jest niebezpieczna. O spotkaniu informuje przyjaciół, którzy obiecują sobie pomoc zgodnie z hasłem: *jeden za wszystkich, wszyscy za jednego*. Tymczasem Konstancji udaje się uciec, przybywa do swego domu i poznaje d'Artagnana. Młodzieniec zakochuje się w niej. Szybko przekonuje się, że sprawa jest o wiele poważniejsza, niż można by przypuszczać, gdy w czasie nocnej wędrówki ulicami Paryża poznaje księcia Buckinghama, który potajemnie przybył do Paryża.

W pałacu w Luwrze, w czasie potajemnego spotkania, królowa daje Buckinghamowi w prezencie diamentowe zapinki, które otrzymała od swojego męża Ludwika XIII. Tymczasem kardynał Richelieu, który nienawidzi królowej za odrzucone niegdyś zaloty, postanawia się zemścić. Dzięki swoim szpiegom dowiaduje się o podarunku i knuje intrygę. Poddaje władcy pomysł urządzenia balu, na którym Anna Austriaczka ma wystąpić w sukni ozdobionej dwunastoma zapinkami. Tymczasem wysyła do Anglii Milady de Winter, którą d'Artagnan podслуtał w Meung, aby wykradła księciu zapinki.

Zrozpaczona królowa dzieli się swym zmartwieniem z Konstancją. Wierna służka szuka najpierw pomocy u męża, ale szybko przekonuje się, że został już przekupiony przez kardynała. Zwraca się więc do d'Artagnana. Muszkietierowie w czwórkę podejmują się sprowadzenia zapinek od Buckinghama. Obmyślają plan i wspólnie z kapitanem de Tréville podejmują odpowiednie działania. Droga jest niebezpieczna, a na każdym kroku czają się szpiedzy kardynała. Do Londynu dociera d'Artagnan i spotyka się z Buckinghamem, który oddaje zapinki i zleca wykonanie brakujących, które, jak się okazało, skradła mu Milady podczas balu u króla. D'Artagnan dociera bez przeszkód do Paryża i w ostatniej chwili dostarcza biżuterię. Honor królowej zostaje uratowany.

Kardynał i Milady przegrywają i od teraz młodzieniec musi szczególnie uważać. Tymczasem na rozkaz kardynała zostaje porwana po raz kolejny Konstancja, dokonują tego hrabia Rochefort i jej mąż. Na skutek dziwnego splotu okoliczności d'Artagnan poznaje Milady i zaprzyjaźnia się z lordem de Winter. Wkrótce przekonuje się, że jest niebezpieczną kobietą ma do czynienia. Postanawia uknuć intrygę i dzięki zakochanej w nim służącej Katty uwodzi Milady, podając się za hrabiego de Wardesa. Takiego upokorzenia Milady nie jest w stanie znieść, wywiązuje się szamotanina, w trakcie której d'Artagnan odkrywa na jej ramieniu znak czarnej lilii – piętno złodziejek i ladacznic. Teraz kobieta będzie się starała za wszelką cenę zlikwidować d'Artagnana. Nasyła na niego rzezimieszków.

Kardynał wie o wyczynach d'Artagnana i proponuje mu służbę w szeregach swoich muszkietierów, ale ten odmawia. Tymczasem muszkietierowie ruszają wraz z królem pod La Rochelle, aby zdobyć protestancką twierdzę. Wysłani przez Milady zabójcy próbują pozbawić d'Artagnana życia. Ponieważ Buckingham zamierza wesprzeć buntujących się w La Rochelle, kardynał wysyła do Anglii Milady z kolejnym zadaniem. Tym razem ma zlikwidować księcia. Znów na skutek niezwykłego zbiegu okoliczności muszkietierom udaje się podслуchać całą rozmowę kardynała z Milady. W dodatku Atos już wie, że niebezpieczna piękność to jego dawna żona. Odbiera jej list żelazny, który otrzymała od kardynała, i oddaje d'Artagnanowi. Kobieta mimo to udaje się do Anglii. Tymczasem muszkietierowie działają i uprzedzają o wszystkim lorda de Wintera. Milady zaraz po opuszczeniu statku zostaje zamknięta w jego zamku. Postanawia wykorzystać cały swój czar, intelekt i wszystkie zdolności, aby się uwolnić. Przekonuje pilnującego ją oficera Feltona o swojej niewinności oraz okrucieństwie Buckinghama. Domyślając się, że młody oficer jest purytaninem, nastawia go przeciwko księciu i opowiada wymyśloną historię o zbrodni, jakiej dopuścił się na jej osobie. Omotany Felton pomaga jej w ucieczce i zabija księcia. Wkrótce przekonuje się, że stał się jej narzędziem.

Tymczasem uwolniona, dzięki zabiegom królowej, Konstancja Bonacieux zostaje ukryta w klasztorze. Dziwnym trafem w Bethune pojawia się Milady. W czasie rozmowy orientuje się, kim jest Konstancja, i postanawia ją porwać. Sprawy przybierają jednak inny obrót i podaje jej zatrute wino. Dziewczyna umiera na rękach d'Artagnana. Tymczasem muszkietierowie z pomocą lorda de Winter oraz nieznanego mężczyzny w masce dopadają zbrodniarkę w małym domku. Wkrótce okazuje się, kim jest nieznanomy. To kat z Lille, którego brata niegdyś uwiodła. Samosądowi przewodzi Atos, Milady próbuje jeszcze ratować się, lecz nadaremnie. Kat wykonuje wyrok.

Kardynał, dowiedziawszy się o wszystkim, chce ukarać muszkietierów, lecz d'Artagnan okazuje mu list żelazny, ten sam, który kardynał wcześniej wystawił dla Milady. Taką postacią muszkietier zdobywa sobie uznanie i szacunek eminencji, który wystawia mu nominację na porucznika muszkietierów. Niechętnie, po odmowie przyjaciół, przyjmuje ją. Spotyka się w końcu z nieznanym z Meung i pojedynkuje. Trzy razy rani go, do czwartego starcia nie dochodzi i zostają przyjaciółmi. Portos żeni się, Aramis zostaje księdzem, Atos pozostaje pod rozkazami d'Artagnana.

STRESZCZENIE

I (streszczenie rozdziału)

Osiemnastoletni d'Artagnan, syn szlachcica z Gaskonii, zmierza w kierunku Paryża. Ojciec wyposaża go na drogę, dając lichego konia oraz list polecający do kapitana muszkietierów. W gospodzie w Meung młody Gaskończyk wdaje się w bójkę z nieznanym szlachcicem, który niepochlebnie wypowiada się o wyglądzie i maści jego konia. Młodzieniec odnosi rany, lecz nie w wyniku pojedynku, ale ciosów pogrzbaczem i kijami. Wkrótce przekonuje się też, że utracił list polecający do kapitana muszkietierów, pana de Tréville.

II (streszczenie rozdziału)

Młody d'Artagnan jest pełen obaw, czy zdoła się dostać do pana de Tréville, ale dzięki determinacji zostaje przyjęty. Pałac, w którym panuje gwar, a na dziedzińcu ćwiczą muszkietierowie, przypomina bardziej żołnierski obóz niż wielkopańską siedzibę.

III (streszczenie rozdziału)

Czekając na rozmowę, d'Artagnan jest świadkiem strofowania muszkietierów przez pana de Tréville. Kapitan na początku chłodno przyjmuje nowicjusza, ale wysłuchuje jego prośby i z rozmowy dowiaduje się o kradzieży listu polecającego i zająciu w oberży w Meung oraz o podsłuchanej rozmowie tajemniczej Milady. Początkowa podejrliwość pana de Tréville jest uzasadniona, gdyż młodzieniec może być szpiegiem kardynała, ale kapitan ujmuje jego przenikliwość i bystrość umysłu. Postanawia dać mu list polecający do dyrektora akademii. W pewnej chwili, gdy już ma wręczać pismo, jego nowy protegowany wybiega nagle z pokoju, krzycząc, że goni złodzieja z Meung.

IV (streszczenie rozdziału)

D'Artagnan, puściwszy się w pogoń, nie zważa na nikogo. Potrąca jednego z muszkietierów – Atosa, który wyzywa go na pojedynek przy klasztorze Karmelitów bosych w południe. Zaplątuje się następnie w płaszcz kolejnego muszkietera – Portosa, co również kończy się wyzwaniem na pojedynek o pierwszej godzinie za Pałacem Luksemburskim. Potem niezręczne zachowanie wobec Aramisa również doprowadza do kolejnego wyzwania.

V (streszczenie rozdziału)

Punktualnie w południe młody d'Artagnan stawia się w umówionym miejscu, ale pojedynek przerywają muszkietierowie kardynała, którzy chcą ich aresztować. Wtedy sprawy przybierają nieoczekiwany obrót, młodzieniec staje po stronie muszkietierów pana de Tréville. D'Artagnan pokonuje doświadczonego muszkietera kardynała, pana Jussaca, i przychodzi z pomocą Atosowi osłabionemu raną z odbytego niedawno

pojedyńku. Szczęśliwi muszkietierowie królewscy powracają w chwale, a d'Artagnan zostaje przyjęty na praktykanta.

VI (streszczenie rozdziału)

Pan de Tréville oficjalnie nie jest zachwycony zaistniałą sytuacją, lecz prywatnie cieszy się. O całej sprawie należy opowiedzieć królowi, uprzedzając kardynała, więc niezwłocznie, mimo godzin wieczornych, udaje się do Luwru. Ludwik XIII, któremu bardzo zależy na opinii poddanych i pragnie uchodzić za sprawiedliwego, postanawia wysłuchać wyjaśnień obu stron, jednak jest wyraźnie zadowolony z klęski muszkietierów kardynała i niewątpliwą radość sprawia mu wiadomość, że doświadczonego Jussaca pokonał młodzieniaszek z prowincji. Postanawia przyjąć na audiencji muszkietierów i dzielnego d'Artagnana. Następnego dnia muszkietierowie czas wolny do audiencji spędzają na grze w piłkę. Młody d'Artagnan nie zna się na grze, więc przygląda się ćwiczącym. Siedzący nieopodal Bernajoux, gwardzista kardynała słynący z zadziorności oraz ciętego języka, obraża przyszłego muszkietera, więc zostaje wyzwany na pojedynek. W walce odnosi rany. Całe zajście kończy się niebezpieczną bójką z gwardzistami kardynała. Sprawa wymaga wyjaśnienia, gdyż dochodzi do groźby podpalenia pałacu pana de la Tremouille, więc pan de Tréville jako pierwszy chce złożyć skargę, zanim uczyni to kardynał. Muszkietierowie udają się do Luwru, ale nie zastają króla, który przebywa na polowaniu. Tymczasem pan de Tréville postanawia udać się do pana de la Tremouille i wyjaśnić sprawę. Ranny Bernajoux składa zeznania i przyznaje, że to on pierwszy obraził d'Artagnana. Po rozmowie z królem sprawa zostaje wyjaśniona i władca w dowód uznania obdarowuje młodzieńca złotem.

VII (streszczenie rozdziału)

Dumny i szczęśliwy d'Artagnan wydaje dla swych nowych przyjaciół ucztę w gospodzie. Odtąd widują się bardzo często, a nowicjusz ma okazję do poznania życia muszkietierów. Zadaje pytania, rozmawia, korzysta z cennych rad. Pewnego dnia z rozkazu króla zostaje kadetem w kompanii pana des Essarts. Teraz musi odbyć co najmniej dwuletni nowicjat, aby zostać muszkietierem.

VIII (streszczenie rozdziału)

Przyjemne życie kończy się wraz z pieniędzmi, muszkietierowie zaczynają pilnie poszukiwać nowych funduszy. Pożyczają, grają w karty, korzystają z każdej okazji, aby zostać zaproszonym na obiad i cokolwiek zjeść. Pewnego dnia w mieszkaniu d'Artagnana pojawia się pan Bonacieux, u którego ten wynajmuje mieszkanie. Mieszkanin opowiada o porwaniu żony, która jest służącą królowej. Sprawa jest bardzo tajemnicza i niebezpieczna. W dodatku, jak się okazuje po chwili, zamieszany jest w nią mężczyzna z Meung. W pewnej chwili d'Artagnan zauważa, że ten człowiek śledzi pana Bonacieux i obserwuje dom. Pogoń za nim okazuje się jednak daremna.

IX (streszczenie rozdziału)

d'Artagnan postanawia działać i opowiada muszkietierom o całej sprawie. Aramis wspomina o podejrzanym zdarzeniu z poprzedniego wieczora, kiedy to uznano go za księcia Buckinghama i usiłowano porwać. Sprawa wydaje się coraz bardziej niebezpieczna i zagmatwana, więc d'Artagnan, skrywając pewne zamiary, zgadza się, aby policja aresztowała pana Bonacieux. Nie ma wątpliwości, że za całą sprawą stoi kardynał, który jest wrogiem królowej. Muszkietierowie wraz z d'Artagnanem składają sobie przysięgę i wypowiadają znaczące słowa: *Jeden za wszystkich, wszyscy za jednego.*

X (streszczenie rozdziału)

Mieszkanie pana Bonacieux staje się pułapką, lecz sprytny d'Artagnan przez brak taflí w podłodze może podstuchiwać, co się dzieje poniżej. Po jakimś czasie słyszy krzyk kobiecej i samotaninę, okazuje się, że to porwana pani Bonacieux przyszła do domu i teraz policja chce ją aresztować. d'Artagnan dzielnie broni kobiety, ukrywa ją w swoim mieszkaniu powyżej i zakochuje się. Dowiaduje się o całej sprawie i udaje się do Luwru z ważną informacją. Rzecz jest na tyle niebezpieczna, iż musi sobie zapewnić solidne alibi. Po opuszczeniu Luwru idzie natychmiast do pana de Tréville i niepostrzeżenie przesuwając wskazówki zegara.

XI (streszczenie rozdziału)

Zakochany młodzieniec nocą wędruje ulicami Paryża, chce odwiedzić Aramis. W pewnej chwili spostrzega samotną kobietę, zaczyna ją śledzić i zdumiony widzi, że puka właśnie do drzwi domu przyjaciela. Dostrzega chusteczkę z tym samym monogramem, który już widział wcześniej. Nieznajomą okazuje się pani Bonacieux. W trakcie rozmowy młodzieniec mówi o swoim uczuciu, obiecuje też pięknej Konstancji, że odprowadzi ją pod wskazany dom i oddali się. Zgodnie z obietnicą pozostawia ukochaną i powraca do siebie. Kolejna wiadomość upewnia go, że sprawa jest bardzo niebezpieczna. Atos, czekając na d'Artagnana w jego mieszkaniu, został aresztowany. Celowo nie wyprowadził z błędu policjantów, aby przyjaciel zyskał na czasie. Po tej wiadomości d'Artagnan postanawia udać się do Luwru. Na moście zauważa dwie postaci. Kobieta przypomina mu ukochaną, więc zaczyna śledzić parę. Wzburzony chce już dobyć szpady i bić się, ale pani Bonacieux wyjawia, że nieznajomy to księżę Buckingham i zmierzają razem do Luwru. D'Artagnan idzie za parą, lecz tym razem czuwa nad jej bezpieczeństwem.

XII (streszczenie rozdziału)

Pani Bonacieux wprowadza księcia tajnym wejściem do komnat królowej. To ważne i bardzo niebezpieczne spotkanie. Królowa wymusza obietnicę na zakochanym w niej księciu, że już nigdy się nie spotkają, i w dowód miłości wręcza mu szkatułkę z brylantowymi zapinkami.

XIII–XIV (streszczenie rozdziałów)

Pan Bonacieux zamknięty w Bastylii jest przesłuchiwany, a ponieważ nic nie wie, nie może wnieść do sprawy niczego nowego. Istotne jest tylko zeznanie, że przedstawiony mu muszkietier nie jest panem d'Artagnanem. Wywożony z Bastylii pan Bonacieux mdleje z przerażenia i półprzytomny zostaje doprowadzony do gabinetu kardynała. Wkrótce opowiada mu o wszystkim, podaje najmniejsze szczegóły, nazwy ulic, numery domów, przed którymi stał, gdy towarzyszył żonie w zakupach. Egoizm i skąpstwo zaczynają górować nad uczuciami, jakie żywił do pięknej żony. W przybyłym Rochefortie rozpoznaje porywacza, ale szybko wycofuje oskarżenia. Sto pistoli i strach wystarczają, aby stał się szpiegiem własnej żony.

Tymczasem Richelieu dowiaduje się o nocnej wizycie księcia Buckinghama w komnatach królowej i o podarowanych brylantowych zapinkach. Niezwłocznie wysyła list do Milady z rozkazem udania się do Londynu i odzyskania za wszelką cenę zapinek.

XV (streszczenie rozdziału)

Pan de Tréville dowiaduje się, co się stało z Atosem, i interweniuje. Tymczasem w pałacu kardynała Richelieu wyjaśnia całą sprawę królowi. Wzburzony Ludwik XIII

zmierza do komnat królowej, aby wyjaśnić sprawę. Po drodze spotyka pana de Tréville, który objaśnia królowi sprawę omyłkowego aresztowania Atosa. Przy okazji wyjaśnia sprawę d'Artagnana, dając mu solidne alibi, co bardzo się przydaje. Kapitan muszkietarów, walcząc o Atosa, wiele ryzykuje, król za namową kardynała podpisuje akt uwolnienia muszkietera. Eminencja pozostaje sam na sam z królem i wyjawia mu, że księżę Buckingham był w Paryżu.

XVI (streszczenie rozdziału)

Wściekły król nie wierzy, że księżę przybył do Paryża w celach politycznych, i wszystkie podejrzenia kieruje na królową, a kardynał podsyca atmosferę niechęci. Władca decyduje się na krok ostateczny, wysyła wielkiego kanclerza, aby dokonał rewizji w komnatach królowej. Nie znajdując żadnych listów, kanclerz oświadcza królowej, że dokona również rewizji osobistej. List ukryty za gorsetem wkrótce trafia do rąk króla, który natychmiast go odczytuje i nie kryje zadowolenia. Nie jest to list od Buckinghama, lecz do jej brata, ze skargą na Richelieu. Eminencja nie zmienia swych zamiarów, już nic go nie powstrzyma przed kolejną intrygą. Wiedząc, że Buckingham ma zapinki, podsuwa królowi pomysł wydania balu, na którym królowa pokaże się w pełnym zestawie diamentowych zapinek. Po potwierdzeniu od Milady, iż zapinki znajdują się w jej rękach i wkrótce zostaną dostarczone do Paryża, kardynał wyznacza datę. Do balu pozostaje 12 dni.

XVII (streszczenie rozdziału)

W rozmowie z małżonką król informuje ją o dacie balu oraz pragnieniu ujrzenia na jej stroju brylantowych zapinek. Królowa jest przerażona, oficjalnie oświadcza, że dała je do naprawy. Władczyni przychodzi z pomocą pani Bonacieux, która niechęć słydszy całą rozmowę. Królowa pisze do Buckinghama list, który miałby dostarczyć do Londynu pan Bonacieux. Przekonać go ma sowita zapłata w postaci drogocennego pierścienia. Jednak w domu pani Bonacieux szybko orientuje się, że jej mąż jest szpiegiem kardynała. Na szczęście całą rozmowę podsłuchuje d'Artagnan.

XVIII (streszczenie rozdziału)

Zakochany młodzieniec wyznaje pięknej Konstancji Bonacieux miłość i podejmuje się wykonania zadania. Otrzymuje pieniądze, te same, które kramarz dostał od kardynała. Tymczasem powraca mąż i para musi się schować w mieszkaniu. Odsunięta tafla w pokoju przydaje się po raz kolejny, gdyż mogą podsłuchać jego rozmowę z nieznanym.

XIX (streszczenie rozdziału)

D'Artagnan natychmiast udaje się do pana de Tréville i wyjaśnia mu sprawę. Bez jego pomocy wraz z muszkietarami nie będzie w stanie nic zdziałać. Wkrótce wszyscy czterej otrzymują urlopy, lecz dla każdego podany zostaje inny powód. Wspólnie obmyślają plan wyprawy i przyjmują pomysł Atosa. Dla bezpieczeństwa nie wtajemniczają służby w działania, a list do Londynu dostarczy ten z nich, który przeżyje.

XX (streszczenie rozdziału)

Nocą wraz z uzbrojonymi służącymi wyjeżdżają z Paryża, zachowując wyjątkową ostrożność. Wszystko idzie po ich myśli do czasu, gdy zatrzymują się w zajeździe, aby zjeść śniadanie. Nieznajomy szlachcic proponuje, aby wypili za zdrowie kardynała, Portos w rewanżu poleca zdrowie króla. Wtedy nieznajomy sprzeciwia się, porywcy

Portos zaczyna mu wymyślać i pozostaje, aby się bić. Przyjaciele udają się w dalszą drogę we trójkę, obiecując, że będą unikali zaczepek. Wkrótce Aramis, ze względu na ranę od kuli zadaną podczas utarczki z robotnikami, musi opuścić towarzyszy. W dalszą drogę wyruszają tylko we dwójkę, lecz w Amiens Atos zostaje pojmany pod zarzutem posiadania fałszywych pieniędzy. D'Artagnan sam udaje się do Calais. Okazuje się, że nikt nie może opuścić Francji bez specjalnego zezwolenia. Przypadkiem okazuje się, że takie posiada spotkany w drodze szlachcic. D'Artagnan próbuje przekonać nieznanego, aby mu je oddał, lecz ten nie ustępuje. Dochodzi do utarczki, w wyniku której szlachcic otrzymuje ciężkie rany. D'Artagnan, jako hrabia de Wardes, opuszcza wraz ze służącym Planchetem Francję. Następnego dnia Buckingham otrzymuje list od królowej.

XXI (streszczenie rozdziału)

Księżę wysłuchuje opowiadania d'Artagnana o wydarzeniach i upewnia się, że sprawa jest poważna. Decyduje się na oddanie prezentu, lecz po chwili orientuje się, że brakuje dwóch zapinek. Domyśla się, że skradła je podstępnie hrabina de Winter – Milady. Czas nagli, więc księżę wzywa najlepszego jubilera, aby wykonał identyczne zapinki. Wydaje również rozkaz, na mocy którego żaden okręt nie może opuścić Wielkiej Brytanii. Nazajutrz d'Artagnan z identycznymi zapinkami opuszcza Londyn. Gdy odpływa, zauważa nieznaną, którą widział w Meung. Znalazłszy się na ziemi francuskiej, niezwłocznie pędzi do Paryża.

XXII (streszczenie rozdziału)

Bał jest przygotowany, goście zjeżdżają. O północy przybywa król, pół godziny później pojawia się królowa. Król od razu spostrzega, że nie ma diamentowych zapinek. Zapytana o ich brak, królowa odpowiada, że nie chciała ich zgubić w tłumie, ale może po nie posłać do Luwru. Tymczasem kardynał pokazuje królowi pudeteczko z dwiema brylantowymi zapinkami, tymi samymi, które Milady ukradła Buckinghamowi. Zdziwiony władca nie zadaje pytań, poza tym słyszy okrzyki wyrażające podziw. Okazuje się, że to na cześć królowej, która pojawia się ponownie, tym razem z zapinkami. W tym momencie ogarnia go radość, a kardynał drży z wściekłości. Strój królowej ozdabia komplet diamentowych zapinek. D'Artagnan zdołał je przekazać na czas z pomocą pani Bonacieux, za co otrzymał diamentowy pierścień od królowej.

XXIII (streszczenie rozdziału)

Szczęśliwy d'Artagnan otrzymuje liścik i z niecierpliwością czeka na spotkanie z piękną Konstancją. Spotyka jej męża, który wypytuje go o powody kilkudniowej nieobecności. Sprytny Gaskończyk nie daje się zwieść. Śpieszy do pana de Tréville, aby go o wszystkim poinformować, ten opowiada mu o balu, o zachowaniu króla i jego małżonki. Ostrzega też o groźnym niebezpieczeństwie ze strony kardynała, który ma doskonałą pamięć i niezliczoną liczbę szpiegów. Pozostaje jeszcze odszukać towarzyszy wyprawy, nikt nie wie, co dzieje się z Portosem, Aramisem, Atosem. D'Artagnan postanawia wyjechać z Paryża i poszukać przyjaciół.

XXIV (streszczenie rozdziału)

D'Artagnan wraz ze służącym Planchetem jedzie do Lasku Bulońskiego, gdyż tam w pawilonie w Saint-Cloud ma się odbyć schadzka. Gdy mija wyznaczona godzina, czuje coraz większy niepokój, wspina się na drzewo i widzi przewracane meble w komnacie. Nigdzie nie ma Konstancji, ale wokół dostrzega liczne ślady stóp, kopyt,

powozu. Przewoźnik mówi mu, że przeprowił przez rzekę kobietę. Od siwego starca mieszkającego w chatce nieopodal dowiaduje się o porwaniu, z jego opisu domyśla się, że jednym z porwaczy był szlachcic z Meung.

XXV–XXVI (streszczenie rozdziałów)

Peten obaw d'Artagnan powraca do Paryża wprost do pana de Tréville i opowiada mu o wszystkim, kapitan obiecuje porozmawiać z królową. Jest też przekonany o tym, że porwania dokonano na rozkaz kardynała, a d'Artagnan znajduje się w niebezpieczeństwie i powinien niezwłocznie opuścić Paryż. W drodze do swojego mieszkania spotyka Bonacieux, jego zabłocone buty, brudne pończochy oraz fakt, że nie spał tej nocy w domu, upewniają go, że kramarz brał udział w porwaniu własnej żony. Okazuje się też, że w czasie, gdy młodzieniec był u pana de Tréville, w jego mieszkaniu pojawił się dowódca gwardii kardynała z zamiarem aresztowania go. D'Artagnan podejmuje decyzję o niezwłocznym opuszczeniu Paryża. Aby nikt nie nabrat podejrzeń, każe Planchetowi jechać inną drogą. Spotykają się dopiero w hotelu, gdzie ostatnio przebywał Portos. Okazuje się, że muszkietier jest ranny i ma zwichniętą nogę. D'Artagnan postanawia odszukać kolejnych towarzyszy. Przez całą drogę zamartwia się o Konstancję. Wie, że padła ofiarą zemsty kardynała. Z zamyślenia wyrwa go widok oberży, w której zostawił Aramis. Okazuje się, że muszkietier ma się dobrze i postanowił zostać kapitanem. D'Artagnan zastaje go w towarzystwie duchownych, gdy rozmawiają na temat rozprawy teologicznej. Po ich odejściu Aramis opowiada przyjacielowi historię swojego życia oraz przedstawia powody, dla których rzucił sutannę. D'Artagnan przekazuje przyjacielowi list, który sprawia, że odzywa się w nim duch muszkietiera.

XXVII (streszczenie rozdziału)

D'Artagnan wyrusza razem z Aramisem na poszukiwania Atosa. Okazuje się, że muszkietier zabarykadował się w piwnicy tej samej oberży, gdzie posądzono go o fałszerstwo pieniędzy. Przez cały czas korzystał z wszystkich tam zgromadzonych dóbr. D'Artagnan poznaje też historię niezwyklej miłości, którą opowiada mu Atos. Jego przyjaciel ożenił się z siostrą miejscowego proboszcza, ale okazało się, że dziewczyna jest złodziejką (miała wypalone na ramieniu piętno w kształcie lilii). Przyjaciel powiesił ją, a proboszcz uciekł – w rzeczywistości był to jej współnik i kochanek.

TOM II

I (streszczenie rozdziału)

Opowieść Atosa robi na d'Artagnanie ogromne wrażenie, ale chce się upewnić, czy na pewno dotyczy Atosa we własnej osobie, więc postanawia porozmawiać z przyjacielem. Ten jednak twierdzi, że gdy tylko wypije, natychmiast ogarnia go ponury nastrój i zaczyna opowiadać straszne historie. D'Artagnan postanawia nie wypytywać więcej przyjaciela i rozmowa schodzi na temat wspaniałego konia od Buckingham, którego Atos przegrał w karty. Namówiony przez niego d'Artagnan przystępuje do gry i wygrywa; zgodnie z umową, zabiera pieniądze, które bardziej przydadzą się w Paryżu. Wkrótce dołączają do nich Aramis i Portos. W czwórkę udają się do Paryża. W mieszkaniu czeka na d'Artagnana list od pana de Tréville z wiadomością, że król wyraził zgodę na jego wstąpienie w szeregi muszkietierów. Szczęśliwy udaje się do Atosa, u którego już czekają zasmuceni przyjaciele. 1 maja rozpoczną się działania wojenne, więc muszą się stawić umundurowani, a ich sytuacja finansowa jest godna pożałowania.

II (streszczenie rozdziału)

D'Artagnan cały czas dowiaduje się o panią Bonacieux. Sytuacja jest podejrzana, gdyż nawet sama królowa nie wie, co się dzieje z jej służką. Tymczasem muszkietierom pozostały dwa tygodnie do stawienia się w pełnym umundurowaniu, więc używają wszelkich sposobów na zdobycie pieniędzy. Pewnego dnia d'Artagnan dostrzega Portosa zmierzającego do kościoła i postanawia iść za nim. Obserwuje, jak Portos prowadzi grę z pewną damą, spryciarz specjalnie wzbudza w niej uczucie zazdrości, zwracając uwagę na pewną blond piękność. W tajemniczej damie d'Artagnan rozpoznaje Milady z Meung.

III (streszczenie rozdziału)

Postanawia ją śledzić, pożyczca od pana de Tréville konie i rusza ze swym sługą Planchetem w kierunku Saint-Germain. Na tarasie jednego z domów Planchet dostrzega służącego hrabiego de Wardesa i rozpoczyna z nim pogawędkę. Tymczasem w ukrycia d'Artagnan śledzi wypadki. Widzi, jak po chwili nadjeżdża karetą, a siedząca w niej Milady podaje swojej pokojówce list. Ta szybko biegnie w stronę domu i oddaje list Planchetowi, mówiąc, że to do jego pana. Staje się tak, gdyż sługa hrabiego właśnie sekundę wcześniej odchodzi na chwilę. W wyniku tak niezwykłego zbiegu okoliczności d'Artagnan ma możliwość odczytania listu kobiety do hrabiego de Wardes, tego samego, którego ranił w drodze do Calais. Muszkietier nie traci ani chwili, jedzie za kareta Milady i zaczyna rozmowę. Natychmiast rozpoznaje Anglika, który wygrał w Amiens jego konia. Peten złości wyzywa go na pojedynek.

IV (streszczenie rozdziału)

O umówionej porze na miejscu pojedynku pojawiają się muszkietierowie i Anglicy. Po wyjawieniu nazwisk zaczynają walczyć. Atos zabija przeciwnika, wkrótce Portos i Aramis pokonują Anglików. D'Artagnan darowuje życie pokonanemu, ten zachwycony postawą muszkietera składa propozycję przedstawienia go swej siostrze lady Clarick i zostawia adres. D'Artagnan zdaje sobie sprawę, że kobieta jest stronniczką kardynała, lecz uczucie, które go ogarnia, bierze górę nad rozsądkiem. Obawia się jedynie, czy nie przypomni go sobie z Meung czy Dover. Poszukiwania Konstancji schodzą na dalszy plan. D'Artagnan codziennie odwiedza lady Clarick i chociaż dostrzega w jej twarzy okrucieństwo, nie może oprzeć się jej niebezpiecznemu urokowi.

V (streszczenie rozdziału)

Zbliża się termin wyruszenia na wojnę, więc Portos odwiedza notariuszową z nadzieją na uzyskanie potrzebnych pieniędzy. Niestety, notariuszowa jest równie skąpa, co jej mąż. Zaproponowana przez nią suma jest śmieszna i Portos opuszcza dom tak samo zły, jak i głodny.

VI (streszczenie rozdziału)

Pomimo przestróg Atosa d'Artagnan codziennie odwiedza Milady, jest pewien, że zdobędzie jej serce. Podczas jednej z takich wizyt służąca Katty wyjawia mu prawdę i pokazuje liścik, jaki Milady napisała do hrabiego de Wardes. D'Artagnan postanawia schować się w szafie, a podsłuchana rozmowa i słowa pełne nienawiści za to, że nie zabił Wintera oraz te o zemście na Konstancji upewniają go, jak niebezpieczną osobą jest Milady. Postanawia uknuć intrygę. Przejmuje kolejny list do de Wintera i podszuwając się pod niego, umawia się na spotkanie o 11 wieczorem. Zakochana w nim Katty pomaga mu zrealizować plan zemsty.

VII (streszczenie rozdziału)

Ponieważ cała czwórka szuka sposobu na wyekwipowanie się, przyjaciele spotykają się tylko raz na tydzień u Atosa. Humor poprawia im wiadomość, że Aramis otrzymał 150 podwójnych liwrow hiszpańskich na wyekwipowanie. Taka suma wprawia ich w dobry nastrój.

VIII (streszczenie rozdziału)

Wieczorem d'Artagnan przybywa do Milady, która niczego nie podejrzewa i jest w wyśmienitym humorze. Po opuszczeniu apartamentu, schowawszy się w szafie u Katty, wchodzi ponownie o umówionej godzinie. Milady wcześniej kazata pogasić wszystkie świece w sypialni, co okazuje się bardzo przydatne. Kobieta nie orientuje się w oszustwie i daje muszkieterowi pierścień na zakończenie schadzki. Na następnym dzień d'Artagnan opowiada Atosowi o spotkaniu i pokazuje pierścień. Przyjaciel robi się błady, wkłada go na palec, a następnie rozpoznaje rysę. To pierścień, podarunek od matki, a on dał go kobiecie, którą kochał. Ostrzega d'Artagnana przed groźącym mu niebezpieczeństwem ze strony Milady. Ten postanawia napisać do niej list w imieniu hrabiego z odmową dalszych spotkań. Kobieta otrzymuje list i wpada we wściekłość.

IX–X (streszczenie rozdziałów)

D'Artagnan zaprzestaje wizyt u Milady, ale wkrótce otrzymuje list z wezwaniem. Przybywa i widzi ją wściekłą oraz udającą czułość i miłość do niego. Kobieta mówi o hrabim de Wardes jako o wrogu i chce, aby d'Artagnan go zabił. To go upewnia w przekonaniu, że jest pozbawioną skrupułów zbrodniarką. Wyznaje, że czwartkowy hrabia i on to ta sama osoba. Dochodzi do szamotaniny, w wyniku której muszkietier dostrzega na ramieniu kobiety wytatuowany kwiat lilii, co oznacza, że została naznaczona przez kata i jest zbrodniarką. Milady wyjmuje nóż ze szkatułki i rzuca się na muszkietera. Udaje mu się uciec z pałacu w przebraniu kobiecym, w czym pomaga mu Katty.

XI (streszczenie rozdziału)

Muszkietier wpada do mieszkania Atosa i mówi mu o znaku lilii. Kobieta, której historię opowiedział kiedyś Atos, i Milady to ta sama osoba, w dodatku szpieg kardynała. Postanawiają oddać pierścień w zastaw, co wystarczy na umundurowanie i wyekwipowanie na wojnę. Tymczasem w mieszkaniu d'Artagnana pojawia się Katty, która uciekła od swej pani. Aramis pomaga jej w znalezieniu bezpiecznego schronienia poza Paryżem.

XII (streszczenie rozdziału)

Przyjaciele spotykają się u Atosa, kłopoty z umundurowaniem zostają zażegnane, lecz pojawiają się nowe problemy. D'Artagnan otrzymuje dwa listy, z których jeden (bez podpisu) wzbudza duże podejrzenia. Chociaż charakter pisma wydaje się znajomy, przyjaciele ostrzegają przed podstępem, ale d'Artagnan decyduje się na wyjazd i być może spotkanie z Konstancją. Muszkietierowie postanawiają dyskretnie mu towarzyszyć. Drugi list, od eminencji, nakazuje mu stawić się w pałacu kardynała wieczorem o ósmej. Tak więc postanawiają najpierw wyruszyć drogą do Chillot i rzeczywiście w pędzącym powozie muszkietier dostrzega głowę Konstancji Bonacieux.

XIII (streszczenie rozdziału)

Teraz d'Artagnan z eskortą muszkietierów udaje się do pałacu kardynalskiego. Rozmowa z eminencją uświadamia mu, że wie on o wszystkim, nawet o skradzionym liście w Meung. Kardynał Richelieu ma wobec młodego Gaskończyka plany, chce, aby został jego muszkietierem. D'Artagnan odmawia i wychodzi z pałacu. O wszystkim opowiada zdumionym przyjaciółom. Nazajutrz wyruszają z Paryża w kierunku La Rochelle. Muszkietierowie śpieszą do pałacu pana de Tréville, a gwardzista d'Artagnan do pana des Essarts. Wszyscy prezentują się wspaniale. D'Artagnan, maszerując w szeregach swego pułku, nie ma pojęcia, że Milady wskazuje na niego dwóm wynajętym opryszkom, aby go zgładzili.

XIV (streszczenie rozdziału)

La Rochelle jest portem stanowiącym jedyne wejście dla Anglików, jest też gniazdem kalwinizmu. Kardynał Richelieu traktuje zdobycie portu również jako swoją osobistą zemstę na Buckinghamie.

Tymczasem muszkietierowie, jako straż przednia, przebywają w małej twierdzy La Prée obleganej przez Anglików. D'Artagnan, z dala od przyjaciół, spaceruje, rozmyślając o tym, żeby jak najprędzej dostać się do muszkietierów. Nagle dostrzega łufę rusznicy. W ostatniej chwili rzuca się na ziemię i szybko orientuje się, że znalazł się w zasadzce. Gdy druga kula świsnęła mu nad samą głową, dociera do niego, że ktoś czyha na jego życie. Zastanawia się, czy to kardynał, czy Milady. Nazajutrz zostaje wybrany do ważnego zadania, wraz z nim zgłasza się dwóch śmiątków, szybko okazuje się, że to ci sami zabójcy. Rozprawia się z nimi i przekonuje, że zostali wynajęci przez Milady. Dowodem jest list pisany jej ręką, z którego dowiaduje się również, co się stało z Konstancją Bonacieux.

XV (streszczenie rozdziału)

Przebywającemu z dala od przyjaciół d'Artagnanowi doskwiera samotność, toteż list od przyjaciół i wino, które otrzymuje, sprawiają mu radość. Postanawia urządzić biesiadę, służący zajmują się przygotowaniami. Przerwywają je wiwaty, jak się okazuje na cześć króla. Wraz nim przybywają muszkietierowie. Szybko wychodzi na jaw, że wino nie pochodzi od przyjaciół, a list jest fałszywy. Sytuacja staje się niebezpieczna, gdy jeden z nastanych przez Milady zabójców wypiwszy wino umiera. Muszkietierowie szukają rozwiązania, postanawiają też zaraz po zakończeniu oblężenia wykraść Konstancję z klasztoru.

XVI–XVII (streszczenie rozdziałów)

Przy oblężeniu panuje spokój, muszkietierowie mają dużo swobody i prowadzą wesole życie. Pewnego wieczoru Atos, Portos i Aramis powracają z oberży „Czerwony Gotębnik” i spotykają dwóch jeźdźców, jednym okazuje się kardynał. Niezwłocznie zdają mu sprawę z zajścia, które miało miejsce w oberży. Opowiadają o tym, jak bronili honoru kobiety. Eminencja daje rozkaz, aby jechali z nim. Powracają i zatrzymują się w izbie na dole, kardynał udaje się do pokoju na piętrze.

Gdy przyjaciele zastanawiają się, kim może być kobieta, Atos chodzi po izbie. W pewnym momencie słyszy odgłosy dochodzące z zepsutego ładu pieca. Przyjaciele słyszą całą rozmowę kardynała z Milady. Dowiadują się, jakie rozkazy otrzymuje, i przekonują się, że d'Artagnan jest teraz, obok Konstancji, jej największym wrogiem. Upewniają się, jak niebezpieczną jest kobietą.

XVIII (streszczenie rozdziału)

Atos pod pozorem udania się na zwiady wyjeżdża wcześniej, okrąży teren i powraca do oberży. Wchodzi do pokoju Milady, która, skamieniała z przerażenia, rozpoznaje w nim swojego byłego męża, hrabiego de la Fère. Pod groźbą śmierci oddaje mu list od kardynała. Muszkietier, pędząc na przetań, wyjeżdża naprzeciwko kardynała. Kobieta tymczasem udaje się do Anglii.

XIX–XX (streszczenie rozdziałów)

Muszkietierowie wzywają d'Artagnana, udają się do oberży, aby swobodnie porozmawiać. Pod pretekstem zakładu o to, że zjedzą śniadanie w bastionie, udają się do twierdzy, gdyż tam mogą swobodnie porozmawiać bez szpiegów kardynała. W trakcie śniadania Atos wyjawia, że widział kobietę poprzedniego wieczoru i to ona nastąpiła na d'Artagnana zabójców. Rozmowę przerywa wiadomość o zbliżającym się oddziale nieprzyjaciela. Rozpoczyna się walka, muszkietierowie celnie strzelają i odpierają atak, jednocześnie obmyślając plan działania. Postanawiają uprzedzić szwagra Milady, lorda de Wintera, o jej przybyciu do Anglii i morderczych zamiarach. Powracając z twierdzy jako bohaterowie. D'Artagnan z rozkazu kardynała zostaje wreszcie muszkietierem i dołącza do trójki przyjaciół. Zastawia pierścień od królowej u pana des Essarts i otrzymuje siedem tysięcy liwrow na potrzebne umundurowanie.

XXI (streszczenie rozdziału)

Przyjaciele naradzają się i zastanawiają, kto doręczy listy z wiadomościami do lorda de Wintera oraz do panny Michon w Tours. Służący Bazin oraz Planchet świetnie wywiązują się z zadań i bezpiecznie powracają do muszkietierów.

XXII–XXIII (streszczenie rozdziałów)

Po kilkunastodniowej podróży wściekła Milady przybywa do Portsmouth. Młody oficer, który na łodzi podpyta do statku, każe jej udać się wraz z nim. Zawozi ją do zamku, który nie wygląda na hotel. Kobieta zostaje zamknięta w pokoju, który od tego momentu staje się jej więzieniem. Wkrótce pojawia się lord de Winter, szwagier Milady, która po tajemniczej i podejrzanej śmierci męża stała się jedyną jego spadkobierczynią. Zaskoczona, szybko orientuje się, że lord o wszystkim jest doskonale poinformowany, wie o jej pierwszym małżeństwie, o szpiegowaniu na rzecz kardynała oraz o katowskim piętnie – znaku lilii. Teraz będzie strzeżona dniem i nocą, a na straży będzie stał Felton. Lord wyjaśnia mu powagę sytuacji i opowiada o jej licznych zbrodniach i knowaniach.

XXIV (streszczenie rozdziału)

Tymczasem kardynał czeka na wieści z Anglii od Milady. Oblegani mieszkańcy La Rochelle liczą na pomoc księcia Buckingham. W czasie spaceru nad morzem muszkietierowie spotykają kardynała, dochodzi do niezbyt przyjemnej wymiany zdań. Następnie odczytują list, który zawiera informacje o Konstancji.

XXV–XXVI (streszczenie rozdziałów)

Uwięziona Milady rozpacza, gdy dowiaduje się o wystaniu jej za Ocean Indyjski. W jej głowie roją się coraz to nowe pomysły zemsty na d'Artagnanie, Bonacieux i Buckinghamie. Zaczyna zastanawiać się nad słabymi stronami tych, którzy jej strzegą. Wnikliwie wszystkich obserwuje, analizuje każde słowo, każdy gest. Szczególną uwagę zwraca na Feltona i zaczyna szukać na niego sposobu. Szybko odkrywa w młodym

oficerze purytanina. Zaczyna odgrywać rolę nieszczęśliwej, ukrywającej się purytanki. Ucieka się do śpiewu psalmu szczególnie lubianego przez purytan. Młody oficer daje się nabrać.

XXVII (streszczenie rozdziału)

Trzeci dzień niewoli upływa jej na wcielaniu w życie planu ukazania się niewinną w oczach Feltona. Udając pobożność, sprytnie zwraca jego uwagę na księcia Buckingham, który jest nazywany przez purytan szatanem. Musi niezwłocznie działać, gdyż lord pokazuje jej wyrok, który za kilka dni podpisze książę. Milady pozostają zaledwie cztery dni do zsyłki oraz dla wypetnienia zadania usunięcia Buckingham.

XXVIII (streszczenie rozdziału)

Felton nie jest już w stanie oprzeć się wpływowi kobiety, która podsyca atmosferę próbą samobójstwa. Widząc swój coraz większy wpływ na młodego oficera, śpiewa żarliwie psalm i oświadcza, że są tej samej wiary.

XXIX–XXX (streszczenie rozdziałów)

Pozostają tylko dwa dni do podpisania wyroku przez Buckingham. W nocy Milady opowiada Feltonowi tragiczną i całkowicie zmyśloną historię swojego życia. Wyjaśnia, skąd pochodzi kwiat lilii na ramieniu, i zdradza, że największym jej katem i ciemiężcą jest książę Buckingham. Świadomie cały czas podsyca w naiwnym i młodym oficerze nienawiść do Buckingham. Wyjawia też, oczywiście kłamliwie, skąd bierze się niechęć lorda de Wintera do jej osoby.

XXXI (streszczenie rozdziału)

Felton zostaje całkowicie omotany. Wydaje się, że ucieczka z takiego miejsca jest niemożliwa, ale w burzową noc Milady słyszy stukanie w szybę. Po przepiętowaniu krat razem ze swoim wybawcą zsuwają się po linie. Przy brzegu czeka na nich łódź, która zawozi ich na statek. Felton zostawia Milady, która ma czekać na niego do godziny dziesiątej, a sam udaje się do Portsmouth.

XXXII (streszczenie rozdziału)

Pełen nienawiści do Buckingham, młody oficer wbiega do budynku Admiralicji. Zostaje sam na sam z księciem i w trakcie burzliwej rozmowy rani go. Lord de Winter przybywa zaledwie minutę po zejściu, jednak jest już za późno, aby zapobiec tragedii. Cios jest śmiertelny. W ostatnich minutach swego życia książę prosi o odczytanie listu od królowej Anny, oddanie jej szkatułki po zapinkach i noża, którym został ugodzony. Pojmany Felton przekonuje się, że został oszukany, widzi odpływający z Milady statek przed umówioną godziną.

XXXIII (streszczenie rozdziału)

Tymczasem do Francji nie doszła jeszcze wiadomość o śmierci Buckingham. Król postanawia spędzić incognito dzień Świętego Ludwika w Saint-Germain. Wśród muszkietierów eskortujących władcę znajduje się czwórka przyjaciół. Otrzymują też kilka dni urlopu. Przyjaciele zdają sobie sprawę, że Konstancji grozi śmiertelne niebezpieczeństwo ze strony Milady. Aramis po otrzymaniu ważnej wiadomości ma odebrać Konstancję z klasztoru. Udają się w kierunku Arras i zatrzymują po drodze w oberży. W pewnej chwili d'Artagnan rozpoznaje w jeźdźcu, który przemknął galopem obok nich, swego prześladowcę z Meung. Okazuje się, że wypadł mu list, który muszkietier

wykupił od chłopca stajennego. Była tam tylko nazwa miejscowości, zapisana ręką Milady. Muszkietierowie niezwłocznie ruszają do Bethune.

XXXIV (streszczenie rozdziału)

Mijają dni, Milady powraca do Francji i natychmiast wysyła list do kardynała z wiadomością o śmierci Buckinghama, a następnie udaje się do Bethune. Przybywszy do klasztoru, jak zawsze używa swojego diabelskiego sprytu i odgrywa kolejną rolę, zdobywając zaufanie matki przełożonej. Udając kogoś innego, spotyka się z Konstancją, której wyjawia, że wie o wszystkim, i zaczyna udawać jej przyjaciółkę. Nieświadoma niebezpieczeństwa Konstancja pokazuje jej bilecik z wiadomością.

XXXV–XXXVI (streszczenie rozdziałów)

Do klasztoru przybywa hrabia Rochefort – nieznamy z Meung – i spotyka Milady. Dowiaduje się o śmierci Buckinghama oraz o rychnym przybyciu muszkietierów. Wspólnie obmyślają plan dalszych działań. Milady knuje kolejną intrygę, chce wykraść Konstancję z klasztoru, mówi jej, że list, który otrzymała, jest sfałszowany. Podczas wspólnej kolacji Konstancja słyszy głosy, milady rozpoznaje d'Artagnana. Nie udaje jej się namówić pani Bonacieux do ucieczki, więc podaje jej zatrute wino. Wbiegają muszkietierowie, nie są jednak już w stanie pomóc Konstancji, która przed śmiercią wypowiada imię – hrabina de Winter. W tej samej chwili w drzwiach pojawia się lord de Winter. Muszkietierowie opuszczają klasztor i zatrzymują się w oberży przed Bethune. Tymczasem Atos wyjawia przyjaciołom, że Milady była kiedyś jego żoną, następnie ich opuszcza, informując, że ma do załatwienia kilka ważnych spraw.

XXXVII (streszczenie rozdziału)

Atos udaje się na poszukiwania, odnajduje czerwony dom i rozmawia z mężczyzną, który uprawia nauki przyrodnicze. Do realizacji swego planu wykorzystuje służących, gdyż ich Milady nie zna. W południe w klasztorze odbywa się pogrzeb Konstancji. Nie zwlekając, odnajdują ślady prowadzące do Armentiers. Wieczorem dotęcza do nich nieznamy w czerwonym płaszczu i masce.

XXXVIII–XXXIX (streszczenie rozdziałów)

Przez cały czas służący śledzą Milady. Wkrótce okazuje się, że poszła w stronę rzeki do małego domku. Podchodzą ostrożnie, w jednym z okien widać światło. W izbie dostrzegają siedzącą przy stole Milady. Wchodzą w pięciu do środka. Na ich widok kobieta wydaje okrzyk przerażenia. Mężczyźni wymieniają jej imiona i i zaczyna ją sądzić. Pierwszy odzywa się d'Artagnan i przedstawia zbrodnie, następnie lord de Winter przedstawia zarzuty, po nim odzywa się Atos. Na koniec wstaje nieznamy w masce, zdejmuje ją i kobieta rozpoznaje w nim kata z Lille. To jego brata okłamała i uwiodła, a on później powiesił się w więzieniu. Zbrodniarka nie opiera się, popychana przez kata wychodzi z chaty.

XXXIX (streszczenie rozdziału)

Prowadzona przez służących w stronę rzeki, próbuje jeszcze w ostatniej chwili ich przekupić. Nad brzegiem kat wiąże jej ręce i nogi i wprowadza do łodzi. Przed wykonaniem wyroku Atos, d'Artagnan, lord de Winter przemawiają do kobiety i wybaczą jej wszystkie grzechy. Po chwili na drugim brzegu kat wykonuje wyrok. Trzy dni później muszkietierowie powracają do Paryża.

XL (streszczenie rozdziału)

Król, ucieszony wiadomością o śmierci Buckinghama, zgodnie z daną kardynałowi obietnicą powraca z Paryża do La Rochelle. Towarzyszący mu muszkietierowie zatrzymują się w oberżach. W jednej z nich pewnego dnia d'Artagnana zaczepia nieznajomy z Meung. Oznajmia, że przybył, aby aresztować go i doprowadzić do kardynała. Młodzieniec oddaje szpadę i udaje się do kwatery Richelieu. Eskortują go przyjaciele. W trakcie rozmowy wzburzony d'Artagnan informuje kardynała o wszystkich zbrodniach Milady oraz o wykonanym na niej wyroku. Odrzucając oskarżenia kardynała, sprytny muszkietier pokazuje pisemne utaskawienie z podpisem eminencji. Kardynał czyta, niszczy list i pisze kolejny, tym razem jest to nominacja na namiestnika w kompanii muszkietierów. D'Artagnan może zrobić z dokumentem, co chce, nie ma w nim wpisanego nazwiska. W końcu wzywa hrabiego Rocheforta i nakazuje obojgu podanie sobie rąk na zgodę. Tymczasem d'Artagnan oferuje nominację swoim przyjaciółom, lecz żaden nie chce jej przyjąć. W końcu Atos wypisuje piórem na dokumencie imię d'Artagnana.

D'Artagnan obejmuje stanowisko. Portos porzuca służbę i po roku żeni się z panią Coquenard. Aramis pozostaje w jednym z klasztorów Nancy. Atos służy pod rozkazami d'Artagnana, który trzy razy pojedynkuje się z hrabią Rochefortem, do czwartego pojedynku nie dochodzi, gdyż postanawiają uścisnąć sobie ręce i zostać przyjaciółmi.

Problematyka

Powieść przedstawia **przygody bohaterów na tle wydarzeń historycznych**, a dokładnie w czasie od kwietnia **1625 r. do 1628 r.** Faktem historycznym jest panowanie Ludwika XIII i jego żony Anny Austriaczki, oblężenie twierdzy La Rochelle oraz śmierć księcia Buckinghama. Również miejsca, w których rozgrywają się wydarzenia, są autentyczne, współczesny czytelnik może się wybrać w podróż śladami muszkietierów, odbyć spacer ulicami Paryża. Oczywiście nie wszystkie miejsca zachowały się do dzisiejszych czasów. Chociaż historia została potraktowana jako tło dla przygód bohaterów, to czytelnik może dzięki powieści **poznać realia tamtych czasów, obyczajowość czy też życie muszkietierów królewskich**. W powieści odnajdziemy szereg informacji na temat ich żołnierskich zajęć, obowiązkowych ćwiczeń, umundurowania albo ekwipunku muszkietierów na czas działań wojennych.

Trzej muszkietierowie to powieść, w której znajdziemy wiele **wątków obyczajowych**. Taką interesującą historią jest obiad u państwa Coquenard i stosunki, jakie panują w tym domu, jak małżonkowie odnoszą się do siebie, do pracowników. Osobnym ciekawym obrazkiem jest obiad i potrawy, jakie zaserwowano. Kolejną ciekawostką obyczajową jest na pewno forma pozyskiwania przez muszkietierów funduszy na obowiązkowe umundurowanie. Czytelnika może zaskoczyć ciągłe poszukiwanie przez nich różnych źródeł utrzymania, branie pieniędzy od kobiet, czasami uciekanie się nawet do oszustwa, lichwy lub hazardu. Trudno jest dzisiaj stwierdzić, czy był to powszechny proceder, ale należy pamiętać, że autor czerpał informacje z autentycznych pamiętników z epoki.

Utwór Aleksandra Dumasa to powieść „płatcza i szpada”, autor wprowadził więc **nowy typ bohatera**, który zawsze służy pomocą, pojawia się w odpowiednim momencie, gdy coś się dzieje, wypełnia zadania na czas i zawsze wiadomo, czego się można po nim spodziewać. **Bohaterowie powieści Dumasa są jednoznaczni**, muszkietierowie są dobrzy, a ich przeciwnicy źli. Działania, jakie podejmują, chociaż nie zawsze do końca uczciwe, a czasami nawet polegające na przemocy, zawsze zmierzają w dobrym kierunku i prowadzą do wykonania zadania. Wyprawa do Londynu obfitowała w przygody, pojedynki, kradzież dokumentu, ale ocaliła honor królowej i muszkietierów, którzy wywiązali się z zadania.

Jeden za wszystkich – wszyscy za jednego: tak brzmiała dewiza czterech przyjaciół. W powieści pojawia się **wątek żołnierskiej męskiej przyjaźni**. Nie jest ona idealna, przyjaciele często się sprzeczą, czasami są w stosunku do siebie uszczypliwi. Jednak nie chodzi tutaj o wyidealizowany obraz przyjaźni. Są żołnierzami – muszkietierami, ważna jest dla nich postawa i lojalność oraz żołnierska przyjaźń, a ta nigdy ich nie zawodzi. Atos jest uszczypliwy i uczy manier d’Artagnana, ale gdy sytuacja tego wymaga, bez wahania daje się aresztować tylko po to, aby ten zyskał na czasie i mógł przystąpić do poszukiwań porwanej pani Bonacieux.

Jak ważne dla muszkietierów są **lojalność i honor**, przekonał się sam kardynał, gdy zaproponował dwukrotnie d’Artagnanowi wstąpienie w szeregi jego muszkietierów, a ten odmówił. Taka postawa wzbudziła w oczach Richelieu uznanie, gdyż do tej pory miał do czynienia z ludźmi przekupnymi, bez honoru, po prostu ludźmi słabymi.

Gatunek utworu

Trzej muszkietierowie to **nowa odmiana powieści historycznej**, którą zapoczątkował szkocki pisarz Walter Scott. To powieść **określana mianem powieści płaszcza i szpady**. Najważniejszy jest tu wątek fikcyjny, czyli przygody muszkietierów, natomiast **historia jest tylko tłem**, na którym przedstawione są losy bohaterów.

Gatunek ten cechuje żywa akcja pełna intryg, duża liczba wątków podporządkowanych głównemu (wątek d’Artagnana i jego przyjaciół). W powieści tego typu **konieczny jest wątek miłosny** i to on przyczynia się do tak szybkich zmian akcji. W utworze mamy kilka takich wątków – romans pomiędzy księciem Buckinghamem i królową, między d’Artagnanem i Konstancją, a także krótki romans d’Artagnana z Milady. Muszkietierowie wplątują się w coraz to nowe kłopoty, gdy sprawa z brylantowymi zapinkami zostaje pomyślnie rozwiązana, natychmiast pojawia się motyw porwania, kolejne zasadzki, fortele i pojedynki. Wszystko dzieje się błyskawicznie i nie ma tu miejsca na głębsze uczucia czy przemyślenia. Gdy akcja zmierza ku końcowi, następuje **rozwiązanie pomyślnie dla głównego bohatera**, co też jest jedną z najważniejszych cech tego typu powieści.

Aleksandra Dumasa uznaje się za **mistrza powieści płaszcza i szpady**.

Lektury obowiązkowe znajdziesz w książce
Leksykon lektur i wierszy – szkoła podstawowa klasy 4–6!

Kup na www.greg.pl

Autorzy:

Jakub Bączyński, Olga Gradoń, Adam Karczewski, Anna Kremiec,
Jakub Matusiak, Damian Molicki, Izabela Natódka, Agnieszka Nawrot,
Karolina Rymut, Dorota Stopka, Lucyna Szary, Aldona Szóstak, Joanna
Tomasik, Weronika Widzińska, Barbara Włodarczyk, Maria Zagnińska,
Kamila Zawadzka

Redakcja i korekta:

Agnieszka Antosiewicz, Maria Zagnińska

Wydanie I

© Copyright by Wydawnictwo GREG® Sp. z o.o.

Wydawnictwo GREG®

ul. Klasztorna 2B
31-979 Kraków
tel. (12) 680 15 50
www.greg.pl

Księgarnia internetowa: www.greg.pl

Znak firmowy GREG® zastrzeżony w Urzędzie Patentowym RP.

Wszystkie prawa zastrzeżone.

Żadna część niniejszej publikacji nie może być reprodukowana
lub przedrukowana bez pisemnej zgody Wydawnictwa GREG®.

Projekt okładki:

Aleksandra Zimoch

Layout i skład:

Pracownia Register

Zdjęcia i portrety – domena publiczna.